

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-

Podgorica, 11. mart 2016. godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1, i člana 19 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", br. 74/09 i 57/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list RCG", br. 60/03) Komisija za kontrolu državne pomoći na sjednici održanoj 11. marta godine, donijela je:

RJEŠENJE

Nacrt program državne pomoći Ministarstva kulture za 2016. godinu ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo kulture, svojim dopisom br. 01-340, od 2. februara 2016. godine, podnijelo je Komisiji za kontrolu državne pomoći zahtjev za ocjenu usklađenosti Nacrta programa državne pomoći Ministarstva kulture za 2016. godinu.

Nakon dodatnih konsultacija sa Odjeljenjem za državnu pomoć, Ministarstvo kulture je podnijelo dopunjenu prijavu Programa (akt br. 02-340/2 od 16. februara 2016. godine).

KORISNICI

Korisnici su fizička lica sa prebivalištem u Crnoj Gori i pravna lica koja su u Crnoj Gori registrovana za obavljanje djelatnosti kulture na osnovu javnog konkursa, osim javnih ustanova i drugih subjekata čiji se rad finansira iz budžeta; kao i lokalni štampani mediji i medijski naučni časopisi u Crnoj Gori.

PRAVNA PODLOGA

Pravni osnov za dodjelu državne pomoći:

- Zakon o kulturi („Sl. list CG“, broj 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12 čl. 68-91)
- Zakon o izdavačkoj djelatnosti („Sl. List CG“, broj 30/12)

- Zakon o kinematografiji („Sl. List CG“, broj 42/15)
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o muzejskoj djelatnosti („Sl. list CG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o bibliotečkoj djelatnosti („Sl. list CG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o arhivskoj djelatnosti („Sl. list CG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o zaštiti prirodnog i kulturno historijskog područja Kotora („Sl. list CG“, broj 56/13)
- Zakon o spomen-obilježjima („Sl. list CG“, broj 40/08, čl. 31-32)
- Zakon o elektronskim medijima („Sl. list CG“, broj 40/11, 53/11, 06/13)
- Zakon o medijima („Sl. list RCG“, br. 51/02, 62/02 i „Sl. List CG“, br. 40/11)
- Zakon o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore („Sl. list CG“, broj 79/08, 45/12 član 19)
- Zaključak Vlade broj 03-8260 od 4. septembra 2008. godine kojim je usvojen Program razvoja kulture na sjeveru
- Zaključak Vlade kojim je usvojen Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2016. godinu sa sjednice Vlade od 28.12.2015. godine
- Zaključak Vlade kojim je usvojen Program podrške razvoju kulture u Nikšiću br. 08-2921/4 od 19.12.2013. godine.

OPIS ZAHTJEVA

Pomoć se dodjeljuje za sljedeće djelatnosti kulture:

- I. Kulturno-umjetničko stvaralaštvo
- II. Kulturna baština
- III. Podrška razvoju medijskog pluralizma
- IV. Prenos radio-difuznog signala RTCG preko radio-difuznih predajnika
- V. Razvoj kulture na sjeveru Crne Gore
- VI. Razvoj kulture u Nikšiću

I. KULTURNO-UMJETNIČKO STVARALAŠTVO

Program kulturno-umjetničko stvaralaštvo obuhvata aktivnosti Ministarstva kulture na razvoju svih oblika kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, definisanju strateških ciljeva i zadataka i prioriteta, kao i normativno utvrđene djelatnosti kulture u ovim oblastima.

Podrška razvoju kulturno-umjetničkog stvaralaštva je obaveza države koja je utvrđena Zakonom o kulturi („Sl. list CG“, br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12). Naime, članom 5 ovog zakona utvrđeni su poslovi od javnog interesa u kulturi, a članom 6 propisana je obaveza države da obezbeđuje ostvarivanje utvrđenog javnog interesa. U tom smislu čl. 68-91 Zakona o kulturi uređena su pitanja sufinansiranja programa i projekata u kulturi, po osnovu i bez javnih konkursa. Ovaj program obuhvata:

1. Sufinansiranje programa i projekata putem javnih konkursa iz sledećih oblasti:

1.1. Likovna umjetnost

- samostalne i kolektivne izložbe u zemlji i inostranstvu,
- inovativni projekti i inicijative,
- stručne likovne publikacije,
- međunarodni programi, konferencije, kolonije, radionice,
- stručna usavršavanja u inostranstvu.

1.2. Muzička i muzičko-scenska djelatnost

- novo djelo umjetničke muzike,
- koncertni i muzičko-scenski programi u zemlji i inostranstvu,
- izdavački projekti u umjetničkoj muzici (publikacija, CD, DVD).

1.3. Književnost i književno prevodilaštvo

- Nova djela autora iz Crne Gore
- Djela od kulturno-istorijskog i naučnog značaja za crnogorsku kulturu
- Prevodi djela crnogorskih autora
- Prevodi djela svjetske književnosti na crnogorski jezik

1.4. Časopisi za kulturu i umjetnost

- Časopisi kojima se promovišu kulturno-umjetničke vrijednosti, naučna ostvarenja od značaja za kulturu i umjetnost, razvija intelektualni dijalog i protežira kritički osvrt na savremeno stvaralaštvo.

1.5. Pozorišna djelatnost

- nove pozorišne produkcije.

1.6. Kulturno-umjetničke manifestacije i festivali

- manifestacije i festivali iz svih oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva.

1.7. Filmska produkcija

- nove filmske produkcije i koprodukcije.

1.8. Zajedničko crnogorsko učešće na međunarodnim manifestacijama i festivalima

- zajednička i cjelovita prezentacija crnogorske kulture na referentnim međunarodnim sajmovima knjiga i filmskim festivalima.

U okviru navedenih konkursnih segmenata, kao i prilikom sufinansiranja kulturno-umjetničkog stvaralaštva mimo konkursa, takođe se podržavaju programi i projekti koji imaju za cilj podsticaj sljedećih oblasti: amatersko stvaralaštvo, tradicionalni umjetnički zanati i

vještine, kreativne industrije, stvaralaštvo osoba sa invaliditetom, stvaralaštvo mladih, stručno usavršavanje kadrova, otkup knjiga i likovnih djela.

2. Finansiranje kapitalnih projekata bez raspisivanja javnog konkursa, po osnovu člana 70 stav 5 Zakona o kulturi

Programi i projekti koji su od kapitalnog značaja za crnogorsku kulturu, ostvarivanje međunarodne saradnje i ravnomjeran razvoj kulture:

2.1. Realizacija programa koji proizilaze iz međunarodne saradnje i razmjene programa (međunarodni sporazumi o saradnji i međunarodni programi saradnje, projekti koji su podržani iz međunarodnih fondova, međunarodni sajmovi knjiga, međunarodni filmski festivali, međunarodne likovne manifestacije i druge značajne međunarodne manifestacije i festivali)

2.2. Sufinansiranje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu (Kotor art, Montenegro film festival Herceg Novi, Međunarodni TV festival Bar, Ratkovićeve večeri poezije - Bijelo Polje i sl.)

2.3. Sufinansiranje programa kojima se doprinosi ravnomjernom razvoju kulture na cijeloj teritoriji Crne Gore, realizacija programa iz oblasti Program razvoja kulture na sjeveru i Program podrške razvoja kulture u Nikšiću.

2.4. Sufinansiranje kapitalnih projekata kojima se doprinosi valorizaciji savremenog crnogorskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva (izdavanje kapitalnih publikacija iz oblasti književnosti, likovne umjetnosti, muzičkog stvaralaštva, pozorišne i filmske djelatnosti i sl.)

2.5. Obezbjedivanje materijalnih sredstava za rad reprezentativnih strukovnih udruženja

2.6. Podrška umjetničke produkcije FLU, FDU i MA

2.7. Otkup knjiga i likovnih djela za popunjavanje bibliotečkih i galerijskih zbirki

2.8. Pomoć stručnom usavršavanju mladog i talentovanog crnogorskog umjetničkog kadra.

II. KULTURNA BAŠTINA

Program kulturna baština obuhvata aktivnosti Ministarstva kulture na zaštiti kulturnih dobara i kulturne baštine Crne Gore, utvrđivanju strateških ciljeva i zadataka, uređivanju odnosa u oblasti konzervatorske, bibliotečke, arhivske, muzejske i kinotečke djelatnosti i obezbjeđivanja uslova za njihov razvoj.

1. Zaštita i očuvanje kulturne baštine

Zaštita i očuvanje kulturne baštine ostvaruje se finansiranjem, odnosno sufinansiranjem određenih projekata iz ove oblasti po osnovu Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2015. godinu, koji je, na osnovu člana 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list Crne Gore", broj 49/10) donijela Vlada Crne Gore, kao i na osnovu participacije u IPA i drugim projektima, koje se finansiraju iz međunarodnih i domaćih fondova.

1.1. Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2016. godinu predviđeno je sufinansiranje sledećih aktivnosti:

- konzervatorska i arheološka istraživanja,
- integralna zaštita i valorizacija,
- konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera,
- edukacija, doedukacija stručnog kadra,
- popularizacija i prezentacija kulturne baštine,
- otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske građe za popunjavanje kinotečkog fonda i muzejskih i bibliotečkih zbirki,
- tehničko-tehnološko osavremenjavanje

2. Održavanje spomen-obilježja

Obaveza države u održavanju spomen-obilježja utvrđena je čl. 31 -32 Zakona o spomen-obilježjima država ("Sl. list Crne Gore br. 40/11), kojim je propisano da država obezbjeđuje sredstva za održavanje spomen -obilježja koja je ona podigla, spomen-obilježja koje je podigla druga država i za obimnija održavanja spomen-groblja.

Programom zaštite i očuvanja za 2016. godinu (usvojen na sjednici Vlade od 28. decembra 2015. godine), koji se donosi na osnovu člana 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, a uvažavajući značaj opštinskih ustanova kulture u procesu zaštite, očuvanja, valorizacije, prezentacije i popularizacije kulturne baštine, u kreiranju Programa zaštite i očuvanja, Ministarstvo kulture je i ove godine obuhvatilo 80 projekata predloženih od strane javnih ustanova i organa uprave iz oblasti kulturne baštine. Pored navedenog, Ministarstvo kulture je izdvojilo prijedloge 47 projekata, koji se odnose na konzervatorska i arheološka istraživanja, izradu konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera za kulturna dobra iz grupe fizički najugroženijih kulturnih dobara, a čiji će realizatori biti izabrani putem javnog poziva.

Članom 6 stav 1 tačka 4 Zakona o kontroli državne pomoći propisano je da je, državna pomoć usmjerena na očuvanje kulturnog i istorijskog nasleđa, dozvoljena. Shodno navedenom, izborom najpovoljnijih podnosilaca prijave obezbijediće se zaštita i očuvanje 47 kulturnih dobara koja spadaju u kategoriju najugroženijih, na teritoriji cijele države, bez obzira da li su od međunarodnog, nacionalnog ili lokalnog značaja, a navedeno će se postići izradom konzervatorskih projekata, sprovođenjem arheoloških i konzervatorskih istraživanja i konzervatorskih mjera.

Javnim pozivima za dodjelu sredstava obuhvaćeno je:

- 35 projekta koja se odnose na nepokretna kulturna dobra i
- 12 projekata koji se odnose na pokretna kulturna dobra.

III. PODRŠKA RAZVOJU MEDIJSKOG PLURALIZMA

Program Podrška razvoju medijskog pluralizma obuhvata aktivnosti Ministarstva na ostvarivanju obaveza koje proističu iz seta medijskih zakona i međunarodnih preporuka o finansijskoj podršci razvoju medija, medijskog pluralizma, medijske raznolikosti i to:

1. Sufinansiranje programa i projekata putem javnih konkursa iz sledećih oblasti:

U skladu sa članom 3 Zakona o medijima („Sl.list RCG, br. 51/02, 62/02 i „Sl.list CG“, br.40/11) i Preporukom (2007)2 medijskom pluralizmu i raznovrsnosti medijskog sadržaja, sufinansira se proizvodnja programskih sadržaja od značaja za ostvarivanje javnog interesa u lokalnim štampanim medijima i naučnim časopisima za kulturu i teoriju medija. Ovim aktivnostima se neposredno doprinosi ostvarivanju prava građana na informisanje, promovisanju i jačanju medijske pismenosti, razvoju medijske naučne misli, podsticaju informisanja na lokalnom nivou i razvoju medijske naučno-stručne oblasti. U lokalnim štampanim medijima sufinansiraju se projekti koji doprinose raznolikosti medijskog sadržaja i pluralizma ideja, doprinose unapređenju medijskog stvaralaštva u oblasti kulture, nauke i obrazovanja na lokalnom nivou. Programski sadržaji koji se sufinansiraju fokusirani su na teme lokalne sredine u kojoj izlaze, i to: razvoj kulture, nauke i obrazovanja, informisanja osoba oštećenog sluha i vida, evro-atlanske integracije, istorijsko nasljeđe, tradiciju, rodnu ravnopravnost, socijalnu integraciju RE populacije i podizanje svijesti građana o negativnom fenomenu trgovine ljudima. Sufinansiranje programskih sadržaja u naučnim časopisima za teoriju i kulturu medija ima za cilj razvoj medijske naučne misli, kao i postizanje referentnosti domaćih medijskih naučno-stručnih časopisa.

2. Sufinansiranje aktivnosti iz pregovaračkog procesa

Sufinansiranje aktivnosti u cilju realizacije preporuka Evropske komisije u kontekstu obaveza Ministarstva kulture iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23- Pravosuđe i temeljna prava (u dijelu koji se odnosi na oblast izražavanja i poglavlje 10- Informaciono društvo i mediji (seminari, obuke novinara, štampanje publikacija na temu slobode izražavanja itd.)

3. Realizacija obaveza iz Strategije za poboljšanje položaja RE populacije

U skladu sa regionalnim projektom „Integracija Roma 2020“ i Strategijom za poboljšanje položaja RE populacije 2012-2016 realizovaće se javni konkurs za izbor najboljeg istraživačkog priloga objavljenog u medijima na temu Socijalna integracija Roma u Crnoj Gori.

4. Realizacija obaveza iz Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2012-2018, u dijelu koji se odnosi na nadležnost Direktorata za medije

Sadržaj aktivnosti: Ministarstvo kulture, u skladu sa Strategijom za borbu protiv trgovine ljudima, u saradnji sa Vladinom kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima sufinansiraće aktivnosti koje se odnose na informisanje javnosti o negativnom fenomenu trgovine ljudima.

IV. PRENOS RADIO-DIFUZNIH SIGNALA RTCG NA TERITORIJI CRNE GORE PREKO RADIO-DIFUZNIH PREDAJNIKA

Program Prenos radio-difuznih signala RTCG na teritoriji Crne Gore preko radio-difuznih predajnika se odnosi na ostvarivanje obaveze utvrđene članom 19 Zakona o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore, kojim je propisano da se Budžetom Crne Gore obezbjeđuju sredstva za plaćanje troškova prenosa i emitovanja programa RTCG putem zemaljskih sistema, koje vrši pravno lice za prenos i emitovanje radio-difuznih signala, koje osniva Vlada Crne Gore.

Ministarstvo kulture i RDC ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze, u vezi sa načinom i uslovima plaćanja troškova za prenos signala putem zemaljskog sistema. RDC Ministarstvu mjesečno dostavlja izvještaj o troškovima za prenos i emitovanje programa putem zemaljskih sistema.

V. RAZVOJ KULTURE NA SJEVERU CRNE GORE

Ministarstvo kulture od 2009. godine realizuje Program razvoja kulture na sjeveru Crne Gore, koji je usvojila Vlada, i koji je dao izuzetne rezultate u pogledu ravnomjernog razvoja kulture na čitavoj teritoriji Crne Gore, što je Zakonom o kulturi i Nacionalnim programom razvoja kulture utvrđeno kao prioritet djelovanja u narednom periodu. Uspješnoj realizaciji ovog programa doprinijelo je to, što su u okviru budžeta Crne Gore sredstva za ove namjene obezbijedena na posebnom programu.

S obzirom na značaj razvoja kulture za ukupni društveni razvoj, kao i činjenicu da opštine na sjeveru Crne Gore nijesu u mogućnosti da obezbijede sredstva za zadovoljavanje kulturnih potreba lokalnog stanovništva, ali i u kontekstu potreba da se programi kulture razmjenjuju i realizuju na cijeloj teritoriji Crne Gore, fokus ovog Programa biće stavljen na saradnju i razmjenu programa i umjetničkih produkcija između svih subjekata koji se bave kulturom u Crnoj Gori. Takav koncept podrazumijeva finansijsko učešće i samih aktera, ali i Ministarstva kulture kao inicijatora i organizatora Programa.

VI. RAZVOJ KULTURE U NIKŠIĆU

Ministarstvo kulture je zaduženo za implementaciju Programa podrške razvoju kulture u Nikšiću 2013-2017, koji je donijela Vlada, na predlog ovog državnog resora 2013. godine.

Cilj ovog programa je da se unaprijedi kulturni život Nikšića, animira kreativni potencijal grada u cjelini, obezbijedi kontinuitet rada i produkcija javnih ustanova kulture, uspostavi saradnja i razmjena programa unutar sektora kulture, kao i međunarodna i regionalna prezentacija kulturnih potencijala grada.

Radi realizacije Programa, Ministarstvo kulture će, u saradnji sa predstavnicima opštine Nikšić i rukovodećim i upravljačkim strukturama opštinskih javnih ustanova sprovoditi aktivnosti koje će se odnositi na:

1. Podršku u realizaciji programa čiji su producenti javne ustanove i druge institucije kulture u Nikšiću.

U skladu sa do sada prepoznatim kvalitetom umjetničke produkcije, Ministarstvo će obezbjeđivati potrebna sredstva za unapređivanje i razvoj utemeljenih manifestacija, festivala i programa koje su producirale institucije kulture u Nikšiću

2. Podršku gostujućim programima u saradnji sa drugim institucijama kulture iz Crne Gore.

Jedna komponenta ovog Programa, odnosiće se i na realizaciju programa, koji će biti rezultat saradnje ustanova kulture iz Nikšića i iz drugih crnogorskih gradova. U tom smislu, Ministarstvo će participirati u realizaciji programa saradnje koji će rezultirati razmjenom umjetničkih produkcija sa drugim crnogorskim institucijama kulture, opštinskim i državnim, u Nikšiću, odnosno gostovanju nikšićkih produkcija u drugim crnogorskim opštinama. Na taj način unapređuje se institucionalna saradnja, obezbjeđuje ravnomjeran razvoj kulture i doprinosi se integraciji unutar sektora kulture u Crnoj Gori, što su utvrđeni prioriteti razvoja kulture.

3. Integraciju kulture u međunarodne razvojne tokove;

U skladu sa realizacijom aktivnosti koja podrazumijeva učešće Crne Gore ili Ministarstva kulture u međunarodnim programima podrške, u narednom periodu će se u ovom dijelu:

- inicirati neophodna logistička podrška za učešće referentnih nikšićkih autora i umjetničkih produkcija u međunarodnim projektima;
- obezbjeđiti stručna obuka predstavnika lokalnih vlasti i opštinskih javnih ustanova i drugih institucija kulture za uključivanje u međunarodne programe podrške i korišćenje dostupnih međunarodnih fondova.

TRAJANJE I IZVOR FINANSIRANJA

Program traje od datuma donošenja rješenja Komisije do 31.12.2016. godine.

Ukupna planirana sredstva u ovoj godini za realizaciju ovog programa su **4,015.233,88 eura**.

OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET POMOĆI

Pomoć se dodjeljuje u obliku subvencije, kao sufinansiranje projekata, i to po programima:

I. Kulturno umjetničko stvaralaštvo – ukupno 1.684.026,88 eura, od čega će se sufinansirati 96 projekata. Finansiranje se odnosi na operativnu pomoć i u skladu je sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 2/15 i 38/15), Prilog 7a - Regulatorna Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, odjeljak 11, član 53, tačka 5 (u daljem tekstu: Regulatorna).

Za operativnu pomoć opravdani troškovi su sljedeći:

1. troškovi ustanove kulture ili lokacije baštine povezani sa stalnim ili periodičnim djelatnostima, uključujući izložbe, nastupe i događaje, kao i slične kulturne djelatnosti koje se odvijaju u redovnom toku poslovanja;
2. troškovi djelatnosti kulturnog i umjetničkog obrazovanja, kao i podsticanja razumijevanja važnosti zaštite i promovisanja različitosti kulturnih izraza obrazovnim programima i programima jačanja svijesti javnosti, kao i upotrebom novih tehnologija;
3. troškovi poboljšanja pristupa javnosti ustanovama kulture ili lokacijama baštine i njihovim djelatnostima uključujući troškove digitalizacije i upotrebe novih tehnologija, kao i troškove poboljšanja pristupa za lica sa invaliditetom;
4. troškovi poslovanja neposredno povezani sa kulturnim projektom ili djelatnošću, kao što su najam ili zakup nekretnina i mjesta gdje se održavaju kulturni događaji, putni troškovi, troškovi materijala i potrošne robe neposredno povezanih sa kulturnim projektom ili djelatnošću, arhitektonskih struktura za izložbe i pozornice, zajma, zakupa i amortizacije alata, softvera i opreme, troškovi prava pristupa djelima zaštićenim autorskim pravom i drugom sadržaju zaštićenom srodnim pravima intelektualne svojine, troškovi promocije i troškovi koji su nastali neposredno kao posljedica projekta ili djelatnosti; troškovi amortizacije i troškovi finansiranja opravdani su samo ako nijesu bili uključeni u pomoć za ulaganje;
5. troškovi osoblja koje radi za ustanovu kulture ili lokaciju baštine ili za projekt;
6. troškovi savjetodavnih usluga i usluga podrške koje pružaju spoljni konsultanti i pružaoci usluga, a koji nastaju neposredno kao posljedica projekta.

Opravdani troškovi za operativnu pomoć koja po pojedinačnom projektu ne prelazi 1 milion eura, mogu se dodijeliti u maksimalnom iznosu od 80% troškova projekta, u skladu sa članom 53 tačka 8 Regulatorne.

Ministarstvo kulture ovim projektom finansiraće:

1. likovna umjetnost (sufinansiranje oko 22 projekta) - samostalne i kolektivne izložbe crnogorskih umjetnika u zemlji i inostranstvu, inovativni projekti i inicijative, eksperimentalne i interdisciplinarne umjetničke forme, stručne likovne publikacije i ostali međunarodni programi, konferencije, kolonije i radionice),
2. muzička i muzičko-scenska djelatnost (sufinansiranje oko 4 projekta) - koncertni i muzičko-scenski programi crnogorskih umjetnika u zemlji i inostranstvu, nova djela umjetničke scene, izdavački projekti u umjetničkoj muzici-publikacija, CD, DVD,
3. književnost i književno prevodilaštvo (sufinansiranje oko 34 projekta) - nova djela autora iz Crne Gore, djela od kulturno-istorijskog i naučnog značaja za crnogorsku kulturu, djela za djecu i mlade, prevodi djela crnogorskih autora, prevodi djela svjetske književnosti na crnogorski jezik,
4. pozorišna djelatnost (sufinansiranje oko 4 projekta) - nove pozorišne produkcije,
5. kulturno-umjetničke manifestacije i festivali (sufinansiranje oko 22 projekta),
6. amatersko stvaralaštvo (folklorno izvorno i savremeno kulturno-umjetničko stvaralaštvo),
7. tradicionalni umjetnički zanati i vještine (podrška stručnom usavršavanju i izradi eksponata, koji podstiču razvoj i očuvanje tradicionalnih zanata i vještina),
8. kreativne industrije (projekti saradnje javnog i privatnog sektora koji podstiču umjetničku produkciju kreativnog potencijala, promovišu kulturni razvoj na nacionalnom ili lokalnom nivou i doprinose ekonomskom razvoju zajednice),
9. podrška osobama sa invaliditetom (kulturno-umjetničko stvaralaštvo lica sa invaliditetom i programi i projekti čiji su sadržaji namijenjeni licima sa invaliditetom),
10. podrška mladima,
11. sufinansiranje filmskih produkcija i koprodukcija;
12. sufinansiranje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu;
13. projekti međunarodne prezentacije crnogorskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva, međunarodne saradnje i razmjene programa;
14. podrška stručnom usavršavanju kadrova;
15. otkup knjiga i likovnih djela
16. sufinansiranje programskih sadržaja u časopisima od značaja za ostvarivanje javnog interesa, kojima se promovišu kulturno-umjetničke vrijednosti i naučna ostvarenja od značaja za crnogorsku kulturu i umjetnost, i razvija interkulturni dijalog i protežira kritički osvrt na savremeno stvaralaštvo.

2. Kulturna baština - u ukupnom iznosu od 1.448.957,00 eura, od čega će se sufinansirati 127 projekata. Finansiranje se odnosi na pomoć za ulaganje, uključujući pomoć za izgradnju ili

nadgradnju infrastrukture i u skladu je sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 2/15 i 38/15), Prilog 7a - Regulatorna Komisija (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, odjeljak 11, član 53, tačka 4.

Za pomoć za ulaganje opravdani troškovi su troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu uključujući:

1. troškove izgradnje, nadgradnje, sticanja, očuvanja ili poboljšanja infrastrukture, ako se najmanje 80 % vremenskog ili prostornog kapaciteta godišnje upotrebljava za kulturne namjene;
2. troškove sticanja, uključujući zakup, prenos vlasništva ili fizičko premještanje kulturne baštine;
3. troškove zaštite, očuvanja, restauracije i sanacije materijalne i nematerijalne kulturne baštine, uključujući dodatne troškove za pohranjivanje u odgovarajućim uslovima, posebne alate, materijale, kao i troškove dokumentacije, istraživanja, digitalizacije i objavljivanja;
4. troškove za poboljšanje dostupnosti kulturne baštine javnosti, uključujući troškove digitalizacije i drugih novih tehnologija, troškove za poboljšanje dostupnosti za lica sa posebnim potrebama (naročito rampe i liftove za lica sa invaliditetom, uputstva na Brajevom pismu i muzejske eksponate koji se mogu dodirnuti) i za podsticanje kulturne različitosti koje se odnosi na izlaganja, programe i posjetioce;
5. troškove za kulturne projekte i djelatnosti, programe saradnje i razmjene, kao i bespovratna sredstva, uključujući troškove postupaka izbora,
6. troškove promocije i troškove nastale neposredno kao posljedica projekta.

Opravdani troškovi za pomoć za ulaganje koja po pojedinačnom projektu ne prelazi 1 milion eura, mogu se dodijeliti u maksimalnom iznosu od 80% troškova ulaganja, u skladu sa članom 53 tačka 8 Regulative.

Ministarstvo kulture ovim projektom finansiraće:

1. konzervatorska i arheološka istraživanja,
2. integralna zaštita i valorizacija,
3. konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera,
4. edukacija, doedukacija stručnog kadra,
5. popularizacija i prezentacija kulturne baštine,
6. otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske građe za popunjavanje, kinotečkog fonda i bibliotečkih zbirki,
7. tehničko-tehnološko osavremenjavanje,
8. održavanje spomen-obilježja
9. obaveza države u održavanju spomen-obilježja utvrđena je čl. 31 -32 Zakona o spomen-obilježjima država ("Sl. list Crne Gore br. 40/11) kojim je propisano da država obezbijeduje sredstva za održavanje spomen - obilježja koja je ona podigla,

spomen-obilježja koje je podigla druga država i za obimnija održavanja spomen-groblja.

3. Podrška razvoju medijskog pluralizma - u ukupnom iznosu od 200.000,00 eura, od čega će se sufinansirati oko 18 naučnih časopisa i lokalnih štampanih medija – finansiranje se odnosi na pomoć za usluge od opšteg ekonomskog interesa, odnosno finansiranje tekstova programskog sadržaja, i u skladu je sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 2/15 i 38/15), Prilogom 4 - Saopštenje Komisije o primjeni pravila o državnim pomoćima za javne radiodifuzne usluge (u daljem tekstu: Saopštenje).

Smatra se da finansiranje ne predstavlja državnu pomoć ako:

1. postoji Ugovor za vršenje javnih usluga između pružaoca javnih usluga i Ministarstva kulture,
2. pružalac javnih usluga mora zaista da ima obaveze pružanja javne usluge koje treba da ispuni i te obaveze moraju biti jasno definisane,
3. parametri na osnovu kojih se kompenzacija obračunava su utvrđeni unaprijed na objektivian i transparentan način,
4. kompenzacija ne prelazi ono što je potrebno da se pokriju svi troškovi ili dio troškova nastalih u ispunjavanju obaveza pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir odgovarajuće primitke i opravdanu dobit, i
5. pružalac javnih usluga vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih audio ili audiovizuelnih usluga.

Ministarstvo kulture će, u skladu sa ugovorima sa pružaocima usluga, finansirati sljedeće:

1. proizvodnju programskih sadržaja od značaja za ostvarivanje javnog interesa u lokalnim štampanim medijima i naučnim časopisima za kulturu i teoriju medija,
2. u lokalnim štampanim medijima neprofitnog karaktera sufinansiraće se usluge od javnog interesa – proizvodnja programskih sadržaja.
3. u naučnim časopisima za teoriju i kulturu medija sufinansiraju se usluge od javnog interesa – proizvodnja programskih sadržaja.

4. Prenos radio-difuznog signala RTCG na teritoriji Crne Gore preko radio difuznih predajnika u ukupnom iznosu od 250.000,00 eura.

U skladu sa članom 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore“, br. 74/09 i 57/11) (u daljem tekstu: Zakon) državna pomoć su rashodi, umanjeni prihodi ili umanjene imovine države, odnosno opštine, kojom se narušava ili može narušiti slobodna konkurencija na tržištu i koja može uticati na trgovinu između Crne Gore i Evropske Zajednice ili države članice Centralno-evropskog ugovora o slobodnoj trgovini (CEFTA), dovodenjem u povoljniji tržišni položaj određenih privrednih subjekata, proizvoda ili usluga.

Finansiranje programa Prenos radio-difuznog signala RTCG preko radio-difuznih predajnika, u tom smislu jeste državna pomoć, obzirom da se radio o *javnim sredstvima* tj. sredstvima koja se isplaćuju iz budžeta Crne Gore, sa pozicija Ministarstva kulture. Plaćanje radio difuznog signala daje *prednost* korisniku tih sredstava, u ovom slučaju RTCG-u, koju inače ne bi mogao dobiti na tržištu, pa je mjera (plaćanje) i *selektivna* u odnosu na RTCG koji se bavi *ekonomskom aktivnošću* i time se isti dovodi u povoljniji položaj u odnosu na konkurente pa postoji i opasnost od *narušavanja konkurencije* na tržištu.

Ipak, plaćanje prenosa radio-difuznog signala odnosi se samo na programske sadržaje RTCG-a (programe od opšteg interesa) pa je ista dozvoljena, u skladu sa članom 6 stav 1 tačka 7 Zakona.

5. Razvoj kulture na sjeveru Crne Gore u 2016. godini u ukupnom iznosu od 266.000,00 eura od čega će se sufinansirati oko 66 projekata - Finansiranje se odnosi na operativnu pomoć i u skladu je sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 2/15 i 38/15), Prilog 7a - Regulativa Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, odjeljak 11, član 53, tačka 5.

Ovim programom finansiraće se realizacija kulturno-umjetničkih programa u opštinama na sjeveru Crne Gore (samostalne i kolektivne izložbe, koncertni i muzičko-scenski programi, pozorišne produkcije, kulturno-umjetničke manifestacije i festivali, književnost, i sl.).

6. Razvoja kulture u Nikšiću u 2016. godini u ukupnom iznosu od 166.250,00 eura od čega će se sufinansirati oko 305 kulturno-umjetničkih događaja - Finansiranje se odnosi na operativnu pomoć i u skladu je sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 2/15 i 38/15), Prilog 7a - Regulativa Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, odjeljak 11, član 53, tačka 5.

Ovim programom Ministarstva kulture sufinansira se sljedeće:

1. kontinuirana organizacija i produkcija kulturnih i umjetničkih programa. Ministarstvo će obezbjeđivati potrebna sredstva za unapređivanje i razvoj utemeljenih manifestacija, festivala i programa koje su producirale institucije kulture u Nikšiću;
2. program saradnje koji će rezultirati razmjenom umjetničkih produkcija sa drugim crnogorskim institucijama kulture, opštinskim i državnim, odnosno gostovanju nikšićkih produkcija u drugim crnogorskim opštinama. Na taj način unapređuje se institucionalna saradnja, obezbjeđuje ravnomjeran razvoj kulture i doprinosi se integraciji unutar sektora kulture u Crnoj Gori, što su utvrđeni prioriteti razvoja kulture;
3. realizacija aktivnosti koja podrazumijeva učešće Crne Gore ili Ministarstva kulture u međunarodnim programima podrške, u smislu iniciranja neophodne logističke

podrške za učešće referentnih nikšićkih autora i umjetničkih produkcija u međunarodnim projektima i obezbjeđivanje stručne obuke predstavnika lokalnih vlasti i opštinskih javnih ustanova i drugih institucija kulture za uključivanje u međunarodne programe podrške i korišćenje dostupnih međunarodnih fondova.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali s tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu dozvoljenu visinu državne pomoći.

POSTOJANJE POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje Programa državne pomoći Ministarstva kulture za 2016. godinu javna sredstva, s obzirom da se realizuju iz sredstava budžeta Crne Gore. Primaoci tih sredstava su fizička i pravna lica koja na tržištu obavljaju djelatnost iz oblasti kulture, čime se ovim subjektima daju povlastice koje im omogućavaju konkurentsku prednost i ispunjavaju kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da ovaj Program predstavlja državnu pomoć.

ZAKONITOST POMOĆI

Ministarstvo kulture (davalac državne pomoći) je podnošenjem ovog Programa prije njegove realizacije ispunilo svoje obaveze iz člana 16 Zakona.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Na osnovu gore navedenog, Komisija je zaključila da su mjere sadržane u Nacrtu programa državne pomoći Ministarstva kulture u skladu sa članom 6 stav 1 tačka 4 Zakona i u skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 2/15 i 38/15), priložima 4 i 7a.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,
Mitar Bajčeta